Toelichting bij het ontwerp tot wijziging van de Statuten van Benego

1. Nood aan Statutenwijziging

Benego beschikt sinds 1992 over formele statuten als Grensoverschrijdend Openbaar Lichaam (G.O.L.)

Door het Benelux-Verdrag inzake grensoverschrijdende en interterritoriale samenwerking, gedaan te ’s-Gravenhage op 20 februari 2014, is de figuur van de Gol’s vervangen door de figuur van de Benelux Groepering Territoriale Samenwerking. Volgens de bepalingen van dit verdrag wordt een Gol automatisch omgezet in een BGTS.

Het verdrag maakt dus geen statutenwijziging noodzakelijk. Onze statuten zijn echter ook nooit aangepast aan de invoering van het dualisme in Nederland. Ook is de in de oorspronkelijke statuten voorziene duurtijd van dertig jaar verlopen. Zodat een aanpassing van de statuten zich toch wel opdringt.

Van deze gelegenheid wordt meteen gebruik gemaakt om de statuten aan te passen aan een aantal bepalingen voor een BGTS die toch afwijken van wat voorzien was voor een GOL. Ook wordt de term Euregio in onze naam mee opgenomen. Tenslotte wordt ook voorzien in een ontstentenisregeling en wordt de bepaling voor de samenstelling van het Dagelijks Bestuur licht gewijzigd.

2. Nadere toelichting bij de voorstellen tot wijziging

A. Wijzigingen ten gevolge van een aantal Verdragsbepalingen

De meerderheid die vereist is voor een statutenwijziging wordt van 2/3 op 3/4 gebracht.

De regeling die in het Verdrag voorzien is voor de administratieve en financiële controle wordt overgenomen.

B. Aanpassingen door de invoering van het dualisme in Nederland

Wethouders maken, sinds de invoering van het dualisme, niet langer deel uit van de raad in hun gemeente. Hierdoor kunnen zij strikt genomen ook geen deel uitmaken van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur van Benego, vermits dit in de bestaande statuten voorbehouden is aan leden van de gemeenteraden. De voorliggende statutenwijziging zorgt voor de nodige aanpassingen opdat in de toekomst wethouders rechtsgeldig deel kunnen uitmaken van het AB en DB.

C. Toevoeging het woord Euregio aan de naam Benego

Daarnaast wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt om het woord Euregio toe te voegen aan de statutaire benaming.

Deze term wordt reeds enige tijd gebruikt door een groot aantal samenwerkingsverbanden van lokale overheden aan de grens om te duiden dat ze op een structurele wijze zorgen voor samenwerking over de grens heen. Dit kan zijn om zaken efficiënter samen aan te pakken, schaalvoordelen te behalen door samenwerking maar ook eenvoudigweg om een netwerk te creëren waarbinnen het gemakkelijk is om informatie van beide zijden van de grens te delen met elkaar.

De naam ‘Euregio’ is, noch in Nederland, noch in België, een officiële aanduiding of bestuursniveau en heeft daarom geen enkele formele waarde. Het geeft de samenwerkende gemeenten ook geen extra bevoegdheden, verplichtingen of mogelijkheden op financiële ondersteuning. Deelname aan maatschappelijk verkeer als rechtspersoon kan maar vanaf het moment dat het samenwerkingsverband gekozen heeft om te functioneren in een wettelijke erkende internationale organisatievorm, zoals voor Benego reeds sinds 1991 het geval is als aanvankelijk GoI, nu Bgts op basis van het Benelux Verdrag.

Ten westen van ons werkt de Euregio Scheldemond en ten oosten de Euregio Maas en Rijn. Daartussen, in het Midden-Brabants grensgebied, functioneert Benego de facto al vele tientallen jaren als intergemeentelijke Euregio, maar zonder die naam te gebruiken. Het spreekt voor zich dat in dit gebied nog een groot aantal andere bilaterale contacten plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de diepgaande samenwerking tussen de beide Baarles (eveneens als BGTS). Maar geen enkele van de andere samenwerkingsverbanden heeft een ruimer werkingsgebied als dat van Benego.

Door de term ‘Euregio’ wordt het mogelijks voor projectsubsidieverstrekkers en andere buitenstaanders die kennismaken met ons samenwerkingsverband makkelijker om het opzet van onze organisatie te duiden.

De aanduiding van de grensoverschrijdende rechtspersoon Benego als 'Euregio' lijkt daarom een logische stap in de doorgroei van het intergemeentelijke grensoverschrijdende samenwerkingsverband Benego. Door deze term in onze benaming op te nemen, doen we ook niets anders dan erkenning geven naar hoe door sommige buitenstaanders naar onze organisatie gekeken wordt, zoals bijv. blijkt op Wikipedia waar Benego al vele jaren in de lijst van Euregio’s vermeld wordt.

D. Duurtijd, samenstelling DB en invoering ontstentenisregeling

De duurtijd wordt vanaf het ogenblik van de statutenwijziging gebracht op 18 jaar.

De minimumvereiste voor de samenstelling van het DB wordt van 7 leden op 5 teruggebracht.

In Nederland is het sinds de invoering van de WBTR een wettelijke verplichting voor rechtspersonen om te voorzien in een statutaire bepaling die een procedure voorziet voor het geval een bestuurder of een ander persoon met statutaire verantwoordelijkheid niet in staat is zijn of haar taken uit te voeren. Ook zonder wettelijke verplichting is het wellicht raadzaam om hierin te voorzien. Voor de secretaris en voor de leden van het dagelijks bestuur is in de gewijzigde statuten een ontstentenisregeling uitgewerkt